

Informationsinsatser mot spridningen av hiv/aids

Aids är ett av de stora hälsohoten i vår värld. Effekterna av HIV-epidemin präglar idag hela samhällen. Faktum är att i vissa länder har spridningen varit så omfattande att den börjat lamslå den ekonomiska, sociala och kulturella utvecklingen. Bara några hundra kilometer från Stockholm, på andra sidan Östersjön, är problemen akuta. I de tidigare östblocksländerna, av vilka flera nu är EU-medlemmar, är antalet hiv-smittade 50 gånger fler idag än för bara åtta år sedan. I Estland är idag 1,1 procent av befolkningen smittad, vilket gör utvecklingstakten där till en av de värsta i hela världen.

Även om antalet smittade kunnat hållas på en förhållandevis låg nivå i Sverige, finns stor anledning till oro. I EU finns idag över en miljon människor som är smittade med HIV-viruset. I Sverige anmäldes 379 nya fall av HIV under 2003, vilket är den högsta siffran på tio år. Av dessa har fler än hälften smittats genom oskyddat sex mellan man och kvinna. Nästan hälften av de 379 rapporterade fallen under 2003, 188 personer, rapporterades i Stockholms län¹.

Spridningen av HIV-epidemin är synnerligen allvarlig, både i världen och i vårt närområde. Den svenska HIV-spridningen präglas av den globala HIV-situationen och det är därför angeläget att insatser görs omedelbart för att stävja utvecklingen. När fler än en procent av befolkningen är smittad, vilket nu är fallet i Estland, ökar risken att smittan sprider sig utanför de traditionella riskgrupperna.

Av de 379 svenska fallen under 2003 var ungefär två tredjedelar smittade utomlands. Om inte ytterligare åtgärder vidtas finns dock risk att smittan fortsätter sprida sig i Sverige. Det är också allvarligt att det, särskilt bland unga, finns en tendens att avstå från att skydda sig vid tillfälliga sexuella förbindelser. En aktuell rapport från Folkhälsoinstitutet visar att inte ens hälften av de sexuellt aktiva tonåringarna använder kondom. Samma rapport visar också att dagens tonåringar är mer sexuellt aktiva än i början av 90-talet och att unga storstadsbor har betydligt fler sexuella kontakter än boende på landsbygden².

Mot bakgrund av de allvarliga siffrorna är det mycket allvarligt att regeringen inte verkar ta kampen mot hiv/aids på allvar. Om utvecklingen skall kunna vändas är det absolut nödvändigt att satsningarna ökar istället för att stagnera eller urholkas.

---

¹ Smittskyddsenheten, Stockholms läns landsting

² Folkhälsoinstitutets rapport *Allmänheten och hiv-aids*, 2004

Ett kontinuerligt arbete liksom en hög beredskap för insatser kommer att krävas både i Sverige och utomlands. För att kunna säkerställa ett fortsatt kraftfullt arbete krävs därför ökade resurser för det riktade preventiva arbetet.

Det bör också understrykas att de förslag om inrättande av sprututbytesprogram riskerar att försvåra arbetet framöver. En sådan hanteringen signalerar enbart att samhället gett upp kampen mot knarket. Att sprututbytesprogram skulle ha någon dramatisk effekt på antalet hiv-smittade är tvärtom en myt som måste avslöjas. Av de 379 rapporterade fallen under 2003 kan bara 17 stycken hänföras till intravenöst missbruk i Sverige.

Det måste nu tas krafttag för att öka medvetenheten om hiv/aids, inte minst bland unga människor. Av den anledningen bör landstinget och kommunerna initiera en kraftfull informationskampanj riktad till framförallt ungdomar. Staten, landstinget, näringslivet och frivilligorganisationerna skall självfallet bjudas in att delta och medverka i finansieringen av kampanjen.

Med anledning av ovanstående hemställer jag

att Landstinget i samverkan med kommunerna initierar en gentemot ungdomar inriktad informationskampanj kring ökningen av hiv/aids i Sverige och vårt närområde

Stockholm den 25 oktober 2004

Christer G Wennerholm